

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою

від 22 лютого 2023р.

Протокол № 6

Голова Вченої ради

Володимир КРОПІВНИЙ

2023р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ЛАБОРАТОРІЮ

"ТРИБОЛОГІЯ ТА НАДІЙНІСТЬ МАШИН"

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Введено в дію наказом ректора
від 23.02.2023 № 06-04

Кропивницький, 2023

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Науково-дослідна лабораторія "Трибології та надійності машин" (далі – Лабораторія) є науковим підрозділом, знаходиться на балансі Центральноукраїнського національного технічного університету (далі – Університету), не має статусу юридичної особи і в установленому порядку відноситься до категорії з оплати праці керівних та наукових співробітників.

1.2 Лабораторія "Трибології та надійності машин" створена наказом від 06.02.2023 року № 04-04 і знаходиться у підпорядкуванні проректора з наукової роботи.

1.3 Діяльність Лабораторії здійснюється у відповідності до чинного законодавства України, Статуту Університету, Положення про науково-дослідну роботу в Університеті та цього Положення.

В Лабораторії проводяться наукові дослідження для забезпечення діяльності наукової школи "Трибологія, надійність та транспортні технології" (науковий керівник – д-р техн. наук, проф. Віктор Аулін).

1.4 Лабораторія здійснює свою діяльність відповідно до затвердженого проректором з наукової роботи цього Положення і знаходиться в аудиторії 14 навчального корпусу №5 площею 47,31 м² відповідно та використовує комп'ютери, офісну техніку та базу навчальних лабораторій кафедри "Експлуатації та ремонту машин".

1.5 Контроль та оцінка діяльності Лабораторії здійснюється в установленому порядку проректором з наукової роботи, науково-дослідним сектором, методично-організаційним відділом та Міністерством освіти і науки України.

2 МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1 Лабораторія створена з метою залучення професорсько-викладацького складу: докторантів та здобувачів вищої освіти університету до проведення наукових досліджень, виконання бакалаврських та магістерських кваліфікаційних робіт, спрямованих на підвищення експлуатаційної надійності спряжень деталей систем і агрегатів транспортної та сільськогосподарської техніки триботехнологіями відновлення та технологіями транспортно-логістичного сервісу.

2.2 Основними завданнями науково-дослідної лабораторії є:

- вивчення стану проблем тертя та зношування, надійності деталей та сполучень сільськогосподарської та транспортної техніки, побудова фізичних та математичних моделей їх зносних станів;
- створення теоретичних основ підвищення зносостійкості, процесів модифікації та самоорганізації робочих поверхонь деталей концентрованими потоками енергії як з нанесенням покриттів, так і без них;
- оптимізація технологічних параметрів запропонованих способів модифікації робочих поверхонь деталей при їх виготовленні та відновленні;
- аналіз експериментальних досліджень фізичних, фізико-механічних та триботехнічних властивостей поверхневих шарів деталей після їх модифікації;
- розробка технологічних способів модифікації поверхонь деталей та оцінка їх техніко-економічної ефективності;
- виявлення умов реалізації процесів самоорганізації;
- створення фізичних основ та визначення технологічних способів впливу на робочу поверхню, на якій спостерігаються процеси самоорганізації;

- використання логістичного підходу у підвищенні надійності транспортної та сільськогосподарської техніки;
- створення трибофізичних основ підвищення зносостійкості та надійності;
- розробка методів трибологічного впливу на робочу поверхню деталей транспортних та сільськогосподарських машин;
- створення експлуатаційної надійності транспортної та сільськогосподарської техніки;
- кіберфізичні основи надійності машин і механізмів;
- використання теорії сенситивів в оцінці і розрахунку показників надійності машин і механізмів.

2. 2.3 Наукові дослідження та розробки в Лабораторії виконуються в межах забезпечення діяльності наукової школи "Трибологія, надійність та транспортні технології" (науковий керівник – д-р техн. наук, проф. Віктор Аулін) на основі планів, сформованих у відповідності із затвердженим науковим напрямом Лабораторії та з урахуванням профілю підготовки фахівців в Університеті зі спеціальностей 274 "Автомобільний транспорт", ОПП "Автомобільний транспорт"; 275 "Транспортні технології (на автомобільному транспорті)", ОПП "Транспортні технології "Автомобільний транспорт"; 208 "Агроінженерія", ОПП "Технічний сервіс сільськогосподарської техніки"; 131 "Прикладна механіка", ОПП і ОНП "Прикладна механіка"; 132 "Матеріалознавство", ОПП "Матеріалознавство"; 133 Галузеве машинобудування, ОПП і ОНП "Галузеве машинобудування".

3 НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО

3.1 Керівництво діяльністю Лабораторією здійснюється науковим керівником, який безпосередньо організовує поточну діяльність Лабораторії і керує роботою співробітників.

Науковий керівник призначається наказом ректора (розпорядженням проректора з наукової роботи) із числа ведучих учених Університету, як правило, професорів і докторів наук.

Права і обов'язки наукового керівника визначаються ректором (проректором з наукової роботи) Університету.

3.2 Науковий керівник несе відповідальність за науково-методичний рівень, своєчасність виконання та результативність наукових досліджень та розробок, розробляє плани їх проведення в Лабораторії та організовує їх виконання, забезпечує координацію діяльності Лабораторії з іншими науковими установами та з відповідними кафедрами Університету.

3.3 Науковий керівник:

- вживає заходи щодо залучення до виконання наукових досліджень та розробок в Лабораторії професорсько-викладацького складу, докторантів та здобувачів вищої освіти Університету, використання матеріально-технічної бази Лабораторії для організації навчальних занять, активної участі її штатних співробітників у навчально-виховному процесі;
- організовує проведення наукових досліджень та розробок при наявності відповідних приладів, обладнання та іншого устаткування, що відповідає стандартам безпеки праці, правилам і нормам з охорони праці та експлуатації;
- здійснює керівництво організацією і дотриманням безпечних умов проведення наукових досліджень та розробок;
- повідомляє проректора з наукової роботи, начальника відділу з охорони

праці про кожний нещасний випадок, що трапився під час проведення наукових досліджень та розробок. Бере участь у його розслідуванні

4 ФІНАНСУВАННЯ

4.1 Джерелами фінансування лабораторії є кошти місцевих бюджетів, кошти державного бюджету та кошти, одержані від замовників на виконання наукових досліджень та розробок, надання наукових послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб та інших джерел відповідно до чинного законодавства.

4.2 Наукові дослідження та розробки Університету, що проводяться за рахунок коштів державного бюджету, фінансуються Міністерством освіти і науки України за відповідною бюджетною програмою.

4.3 Кошториси витрат на наукові дослідження та розробки, які проводяться в Лабораторії затверджуються ректором в кожному окремому випадку. Фінансові операції Лабораторії виконуються відповідним відділом бухгалтерії Університету.

4.4 Матеріально-технічне забезпечення Лабораторії здійснюється відповідними підрозділами Університету.

4.5 За Лабораторією закріплюються наукові прилади і обладнання, придбане на її утримання за рахунок державного бюджету та інших джерел.

5 ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК

5.1 Поточне та перспективне планування наукових досліджень та розробок у Лабораторії здійснюється відповідно до затвердженого для неї наукового напрямку. Основою планування діяльності Лабораторії є тематичний план науково-дослідних робіт кафедри "Експлуатації та ремонту машин" та тематичні плани науково-дослідних робіт Університету.

Наукові дослідження та розробки, що фінансуються за рахунок коштів бюджету, включаються до тематичного плану на підставі проходження другого туру конкурсного відбору проєктів, які затверджуються Міністерством освіти і науки України та наказом по Університету.

Науково-дослідні роботи по наданню наукових послуг на замовлення підприємств та організацій, гранти та роботи, які фінансуються за кошти інших джерел – включаються до тематичного плану науково-дослідних робіт кафедри на основі укладених договорів з підприємствами та організаціями.

Також до тематичного плану науково-дослідних робіт кафедри включаються науково-дослідні роботи, які виконуються науково-педагогічними працівникам у другій половині робочого часу та дисертаційні теми.

5.2 Звіти за завершеними науковими дослідженнями та розробками та їх етапи обговорюються на засіданнях кафедри за участю професорсько-викладацького складу кафедри.

Звіти керівника Лабораторії за результатами її діяльності щорічно заслуховуються науково-технічною радою Університету.

5.3 Наукові дослідження та розробки, які виконуються в лабораторії за рахунок коштів місцевого бюджету, державного бюджету, підприємств та організацій, дисертаційні роботи та наукові дослідження другої половини робочого дня проходять обов'язкову реєстрацію в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №162 від 31.03.1992р. "Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій".

Повні звіти за закінченими науковими дослідженнями та розробками представляються на збереження до архіву та бібліотеки Університету, замовнику (якщо це передбачено технічним завданням договору) та, у встановленому порядку, до УкрІНТЕІ.

6 ВИКОНАВЦІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА РОЗРОБОК ТА ОПЛАТА ЇХ ПРАЦІ

6.1. Наукові дослідження та розробки в Лабораторії виконуються:

– професорсько-викладацьким складом та навчально-допоміжним персоналом Університету в межах основного робочого часу, а також на умовах штатного сумісництва з оплатою до 0,5 ставки посади, що суміщується та за цивільно-правовими договорами;

– штатними працівниками Лабораторії;

– докторантами, які працюють над дисертаціями, тематика яких відповідає науковому профілю Лабораторії;

– здобувачами вищої освіти Університету в порядку виконання науково-дослідних, курсових, випускних кваліфікаційних та дисертаційних робіт – без додаткової оплати, а також у вільний від навчання час – з оплатою до 0,5 ставки за посадою, що суміщується в Лабораторії.

6.2 До виконання наукових досліджень та розробок можуть залучатись фахівці наукових установ, підприємств та організацій, інші фахівці, які мають відповідну кваліфікацію.

Керівник науково-дослідної лабораторії
"Трибології та надійності машин"
канд. техн. наук, доцент

Сергій ЛИСЕНКО

СХВАЛЕНО:

Науково-технічною радою
від 16 січня 2023р.

Протокол № 1

Голова науково-технічної ради

 Олександр ЛЕВЧЕНКО

" " 2023р.